

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačajo 3-krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četrletno 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

V sršenovem gnezdu.

(Izvirno poročilo o shodu na Spodnji Polskavi.)

Pol ure od postaje Pragarsko leži velika slovenska naselbina Spodnja Polskava. Ker spada k ti občini tudi Pragarsko, vgnedilo se je v občini vsled kvarnega vpliva nemškonacionalnih železniških in poštних uradnikov nemščurstvo. Pri občinskih volitvah pred letom dni so zmagali vsled tega nemčurji, dasiravno so volitve bile popolnoma nepostavne, naravnost nasilne. Zdaj je pa že prišlo tako daleč, da se hoče po vplivu nemškutarije uvesti v narodno šolo popolnoma nemški pouk. V tem nevarnem trenutku je polskavski domačin, znani narodnjak Sagadin, absolvirani pravnik, delal neumorno na to, da se je zadnjo nedeljo tamkaj vršil javen ljudski shod, pri katerem so govorili državni in deželni poslanec Robič, dež. poslanec Roškar in dr. Vekoslav Kukovec iz Celja.

Ob prav obilni udeležbi narodno zavednih kmetov je govoril poslanec Robič obširno o političnem položaju. Kot najaktualnejše posnemamo njegovo ostro obsojanje nadvlade nemškega uradništva na Spodnjem Štajarskem. Ob burnem so glašanju zborovalcev je pribil kričeč slučaj, da ima ljutomerski okraj s 13000 slovenskega in 400 nemškega oziroma ponemčenega prebivalstva za okrajnega glavarja strastnega Nemca. Prav vihar nevolje je nastal, ko je govornik povdarjal, da se je ponemčujoča vlada na novem sodnem posloju v Slovenski Bistrici, v katerem okraju je razmerju slovenskega proti nemškemu prebivalstvu 930 proti 69, predrznila napraviti samo nemški napis.

Robič smatra glede štajarskega deželnega zbora zvezo slovenskih poslancev z nemškimi konzervativci in bauernbündlerji s stališča kmet-skih koristi za nujno potrebo.

Ob glasnem odobravanju je govornik povdarjal, da je glede celjske slovenske gimnazije ves čas stal neomajano na stališču, da se ne sme za nobeno ceno privoliti v premeščenje tega zavoda iz mesta Celja.

Govor kmeta-poslanca Roškarja je občinstvo spremljalo z obilnim odobravanjem. Razlagal je kričeče krivice v sestavi štajarskega deželnega zbora, kjer ima 200 nemških veleposestnikov 12 zagrizenih Nemcev za zastopnike, dočim ima 500000 Slovencev samo 8 poslancev. Kakor Robič se je tudi Roškar odločno izrekel za uvedenje splošne enake neposredne volilne pravice in za ozko zvezo z nemškimi konzervativci in bauernbündlerji v kmet-skih zadevah. Zahteval je ustanovitev kmetijske šole s slovenskim učnim jezikom za Spodnje Štajarsko. Navdušeno je pozival k čitanju dobrega narodnega časopisja „Slov. Gospodarja“ in — „Narodnega gospodarja“. pri čemer je pa zavedno kmet-sko ljudstvo hudo zamerilo, da si ni upal, iz katerega vzroka ne vemo, omeniti „Domovine“, ki se je že od nekaj borila za narodni značaj Polskave nasproti pragarskemu nemščurstvu. Z našega stališča je to v ostalem brez pomena.

V pravo sršenovo gnezdo je pa dregnil s svojim govorom dr. Kukovec. Natančno je opisal pogubni vpliv pragarskega nemštva v gospodarstvenem in narodnem oziru. Z ustanovitvijo to varne za opeko so pragarski Nemci snedli kruh marsikateremu domačemu podjetniku. Če dajo kmetom z vožnjo kak pičel zaslužek, katerega pa doseže kmet s trdim delom, hoteli bi za

nameček, da jim dobri slovenski kmet kar žrtvuje svojo narodno čast in da pošlje svoje nedolžne otroke v nemško žrelo, v ponemčujočo šolo, kjer se popačijo in odtujijo svojim staršem, svojemu jeziku in tudi svojemu kmet-skemu stanu.

Narodni kmetje so na podlagi govornikovih izvajanj burno ugovarjali zoper namero, da bi se njihova narodna šola ponemčila in njihova uboga mladina od nemčurskih učiteljev popačila in vzgojila po načinu turških janičarjev.

Če se deca uči tudi nemški, v kolikor ta pouk ne krati izobrazbe v drugih nujnih predmetih, naj se uči, ničče temu ne nasprotuje. Ta pouk se pa mora vršiti na podlagi materinega jezika in od narodnih slovenskih učiteljev, ne pa pijanih odpadnikov, katere bode pragarska nemškutarija napajala. Soglasno z govornikom so občani burno zahtevali, da štajarsko namestništvo končno že enkrat po preteku enega celega leta reši slovensko pritožbo zoper zadnje občinske volitve, v kateri se je navedlo kar sedem vzrokov, vsled katerih je bila izvolitev nemčurskih občinskih odbornikov neveljavna in protipostavna.

V boj proti popačenemu nemškutarstvu, ki je največja nesreča za deželo in za občino, v boj zoper pragarsko ponemčujoče uradništvo, to bi naj bilo geslo zavedne Polskave!

Ta ostra obsodba nemščurstva pa nekaterim Kresnikovim pristašem — Kresnik sam je ostal na dvoru — nič ni prav k srcu šla. Sklenili so govor preperečiti in doseči, da bi se shod razpustil. Pa ni šlo. Za vsak vmesklje so dobili kričači oster odgovor od govornika, tako da so vsakokrat ob glasnem krohotu občinstva sramotno obmolknili. „Koliko golašev bode vsak dobil od pragarskih Nemcev, da tako kričite?“

LISTEK.

V vragovem skladišču.

(Pripovedka, prevel Ivan Vuk.)

Daleč tam v deseti deželi je živel v vasi Eškaupont mož, kateremu so dali ime Marko Skrivač, kar pomeni toliko kot lovski tat. In Marko je bil v resnici divji lovec. Nekateri so mu še rekali Marko Zbirač, ker je kot otrok nabiral po gozdu suho ličje, iz katerega je njegova mati delala slamnate vreče ter jih prodajala kmetom po okolici.

Nekega zimskega večera je taval Marko Skrivač po gori Ancin ter zagledal od daleč bliščati skozi drevje rdečo luč. Marko se napoti proti nji, ker ga je že hudo zeblo, da se nekoliko pogreje. Kmalu pride do majhne kočice in pogleda skozi oknc; na ognjišču je gorel velik ogenj ter dajal svetlobo od sebe, kakor bi gorelo deset svetilk, dasiravno ni videl nikjer drv ne šote, še manj pa slame in listja. Gorelo je veliko črno kamenje in trije palčki, črni od pete do glave so sedeli krog ognja.

Drug na Markovem mestu bi bežal, dokler bi ga nosile noge, pa Marko je bil pogumen ter se ni ničesar ustrašil. Bil je samo začuden.

„Je-li dovoljeno, dobri ljudje, da si prižgem svojo pipo?“ vpraša ter odpre nekoliko duri.

Eden izmed palčkov mu namigne, naj vstopi in med tem ko baše Marko svojo pipo, si ogleda natančneje te male ljudi. Bili so kosmati po celem telesu, kot medvedi. Zraven ognjišča je ležalo polno črnega kamenja, katerega so od časa do časa metali v ogenj.

„Ali smem vprašati, kaj to gori?“ začne Marko.

Mesto odgovora začnejo se vsi zaničljivo smejeti in eden reče, kažoč na tla:

„Ako bi se vedelo, da se tu notri nahajajo zakladi, ki so vredni več kot zlato in diamanti.“

Nato še pristavi: „Ako mačke ni doma, miši plešejo!“ In začel se je na vse grlo smejeti.

„Ako bi se vedelo“, reče drugi, „da bodo ti zakladi enkrat goreli na zemlji, da bodo vozovi dirjali brez konjev, ladje plavale brez vesla in svetilke gorele brez olja?“

Na to pristavi, kot prvi: „Ako mačke ni doma, miši plešejo!“

Na to se je zakrohotal, da je vse odmevalo.

„Ko bi se vedelo“, reče tretji, da bodo še kedaj ljudje plenili njegova skladišča, tedaj ne bo imel več dela, ter bo moral uničiti svoje kotle in njegova država bo počasi prenehala!“

„Kdo pa? ... od koga govorite?“ vzklikne Marko.

V tem hipu se zasliši iz sredine zemlje pisk. Naglo se palčki vzdignejo in izginejo v veliki luknji, katero je Marko zapazil.

„Videti in vedeti moram, kaj pomeni ta govornica teh treh“, reče sam pri sebi stopaje za njimi v globočino.

II.

Marko stopa počasi po strmi lestvici v globočino. Mnogo delavcev-palčkov pustil je za seboj, ki so delali v svojih rovih in stopal vedno dalje. Hotel je priti do kraja. Trajalo je celo uro predno je prišel v prostor, podoben veliki okrogli kleti. Od tod so peljali razni rovi na vse strani. Pri neštevilnih svetilkah, ki so razsvetljevale podzemeljski prostor je zapazil Marko celo vrsto palčkov, ki so opravljali razna čudna dela. Eni so sekali kamenje od stene, drugi ga nalagali na vozičke in zopet drugi so ga vozili proč. Vmes se je pa kričalo, smejal in pelo.

„Kaj delate, dobri ljudje?“ vpraša Marko, „Ha, ko bi se vedelo“, reče eden, „da on dobi od tod kurjavo, s katero kuri in peče ljudi.“

„Pa kdo? ... kdo je to?“ vzklikne Skrivač. „Ha, ko bi se vedelo, ko bi se vedelo!“ kričijo vsi vprek.

„O to se pa bo vedelo“, reče Marko in sledi po hodniku vozovom.

Prišel je na veliko planjavo, na kateri so bili celi kupi črnega kamenja, ki so se svetili

vprašalo se je divje tulečega mizarja in pomočnika kovača. Nič odgovora! Vsak pošten človek si upa glasno povedati, kakšne narodnosti je. Madžar se ponosno na prsa udari in reče „Madžar sem“, Nемеc se ponaša „Nемеc sem“, in pošten Slovenec ponosno reče „Slovenec sem“, kaj ste pa vi, ljudje božji, da v slovenskem jeziku tako jezno zahtevate, kar so vam natvezli nemški privadranči? Ali ne bode noben izmed vas vstal in nam v zabavo vzkliknil: „Nemčur sem?“ Pa kakšen odgovor je dala kričeča četvorica na to vprašanje? Mi smo „tajčksint“, je zaupil sramežljivo ubogi podkupljeni mizar. Ne popisen smeh ga je pozdravil od vseh strani, češ, zmotil si se, „tajčksindl“ si menda hotel reči! Nazadnje so nemškutarji premagani ob glasnem smehu pobrali šila in kopita in odšli. Govornik je še enkrat pozival zbrane zborovalce, naj vse sile napno, da vržejo nemčurski občinski zastop in se odločno upro zahtevi Pragarčanov, da bi se njih narodna šola ponemškutarila. Navzoči kmetje so navdušeno soglašali.

Predsednik kmet Onič je na to dal znamenju narodnjaku Novaku iz Slovenske Bistrice prečitati predlagane resolucije.

Poslancema Robiču in Roškarju se je izrekla soglasno zahvala in zaupanje. Sklenilo se je zahtevati splošno, enako, neposredno volilno pravico in ustanovitev kmetijske šole s slovenskim učnim jezikom. Izrekel se je soglasen protest zoper nemškutarjenje v c. kr. sodnih uradih in zlasti zoper predrznost vlade, da je na sodišču v Slovenski Bistrici napravila samo nemški napis.

Po shodu je bila prisrčna zabava s petjem slovenjebistriškega pevskega društva.

Tako se je sijajno izvršil ta znameniti shod, s katerim se je pošteno dregnilo v nemškutarstvo sršenovo gnezdo. Naj bi vsi poklicani krogi delovali, da se ta lepi slovenski kraj reši pred ponemčenjem.

Zveza slovenskih posojilnic v Celju.

Dne 11. avg. t. l. stopil je v veljavo zakon od 10. junija 1903 št. 133 drž. zak., kateri določuje, da morajo zadrage, osnovane na podlagi zakona od 9. aprila 1873, št. 70 drž. zak., kakor posojilnice, kmetijske in druge zadrage, ter društva osnovana na podlagi zakona od 26. novembra 1852, ter 1. junija 1889 in 11. junija 1894 dati pregledovati svoje poslovanje in upravo najmanj vsako drugo leto po posebnem, strokovno izobraženem revizorju.

Takega revizorja nastavi sodišče za zadrage, za društva pa namestništvo.

Ako pa obstojijo zveze zadrug in društev, ki imajo več kot 50 članov, imajo take zveze

pravice si same takega revizorja, katerega potem vlada potrdi, nastaviti.

Ta zakon dal je povod, da je „Zveza slovenskih posojilnic v Celju“, katera obstoji sedaj že 20 let, spremenila svoja pravila ter jih prilagodila novim zahtevam tega zakona.

Dne 8. avgusta t. l. bil je v Celju mnogoštevilno obiskan občni zbor „Zveze slovenskih posojilnic“, pri katerem so se spremenila njena pravila tako, da morejo k isti, katera je dozdej imela za člane samo posojilnice, pristopiti tudi ostale registrovane zadrage in druga društva, osnovana na podlagi zakona od 9. aprila 1873, št. 70 drž. zak. in od 26. novembra 1852.

K „Zvezi slovenskih posojilnic“ v Celju pristopajo torej zanaprej lahko tudi kmetijske zadrage, kakor tudi druge zadrage, ki so osnovane na združnih principih.

Ta sklep je velikega pomena; kajti kmetijske ter druge zadrage, kakor n. pr. „Rinka“, „Lastni dom“, „Diana“, „hmeljarsko skladišče“ itd., katere po prejšnjih pravilih niso mogle pristopiti k „Zvezi slovenskih posojilnic“, to sedaj lahko store.

Še važnejši sklep storila je pa „Zveza slovenskih posojilnic v Celju“, da je v svoje namene sprejela tudi pospeševanje denarne zмене, ozir. zravnave med posameznimi člani po svoji denarni centrali.

Denarna centrala pa bode po teh pravilih „Posojilnica v Celju“, s katero sklene „Zveza slovenskih posojilnic“ posebno pogodbo, vsled katere prevzame „Posojilnica v Celju“ zavezo, dovoljevati in dajati članicam „Zveze“ kredit, ter sprejemati od njih denar na obrestovanje.

Po tem načinu bode dovoljevala in odprla „Posojilnica v Celju“ s posredovanjem „Zveze slovenskih posojilnic v Celju“ posojilnicam in drugim članom odprt kredit do določene visokosti, katera se dotičnim članom naznani.

Dotična posojilnica, katera potrebuje denar iz tega odprtega kredita, obrnila se bode, če treba, tudi brzojavno na „Posojilnico v Celju“, in bode ista njej, ako treba, tudi brzojavnim potom nakazala potreben denar v mejah odprtega kredita.

Ker je celjska posojilnica najmočnejša posojilnica na Slovenskem, je ista gotovo tudi v prvi vrsti poklicana in tudi v prvi vrsti zmožna najuspešneje delovati v tem oziru ter postreči drugim posojilnicam in zadrugam v vsakem trenutku s potrebno svoto.

Taka centrala je slovenskim posojilnicam dozdej manjkala in so bile posojilnice večkrat lahko v velikih zadregah, ako so morale nenedoma kake večje vloge izplačevati, pa niso imele za to dovolj gotovega denarja.

Tej neugodnosti bode sedaj konec.

„Zveza slovenskih posojilnic v Celju“ imela je že dozdej svojega revizorja.

Ker obsega več članic, kakor postava zahteva, namreč ne samo 50, ampak 112, ima pravico, da si sama nastavi svojega revizorja, katerega potem vlada potrdi.

„Zveza“ je že predložila svoja prenarejena pravila ministrstvu v odobrenje ter je obenem prosila za priznanje pravice nastaviti revizorja.

Ker, kakor čujemo, deželna in državna sodišča že sedaj pozivljajo zadrage, da naznanijo, kakšnemu načinu revidiranja se bodo podvrgele, opozarjamo slovenske posojilnice in zadrage, da, katere še niso pristopile „Zvezi“, naj to store in potem naznanijo, da se bodo dale pregledovati po revizorju „Zveze slovenskih posojilnic v Celju“.

Celjske in štajarske novice.

(Premeščenje v politični službi.) Okrajni glavav v Brežicah, g. Julij pl. Vistarini je premeščen k namestništvu v Gradec. G. pl. Vistarini je bil vsled svoje nepristranosti zelo priljubljen med Slovenci, a bil je trn v peti nemčurski zalegi v brežiškem okraju, ker ni hotel svoje uradne oblasti izzlorabljeti v namene brežiških prusakov. Rovali so proti njemu, kar mu je pa doneslo le boljše mesto. Na njegovo mesto pride mož, katerega bodo brežiški hajlovci sprejeli z donebesnim hajlanjem, znani pl. Rainer iz Ljutomera. Na tem gospodu si pač ne upamo častitati Slovincem brežiškega okraja, kajti prepričani smo, da se na poti iz Ljutomera v Brežice volk ne more izpremeniti v jagnje. Rainerjeva „ljubezen“ do ljutomerskih Slovencev je obče znana in Brežičani se smejo enake nadejati. Žalibog!

(Celjski župan, gosp. Julček Rakusch) je prošli terek prisegel, da bo vestno izpolnjeval svoje očetovske dolžnosti nad celjskim mestom. Zastopnik vlade, nadkomisar pl. Lehmann, je izpregovoril ob tej priliki, par besedi, ki naj bi pokazale g. županu smer bodočega delovanja. Radovedni smo, kako so si gospodje mestni očetje predstavljali smer, katero je izjavil z besedami: v prvi vrsti bodete morali zasledovati koristi mesta Celja, obenem se pa tudi kot dobri, cesarju zvesti Avstrijci ozirati na skupne razmere. Kar se tiče prvega, manjka celjskim „Nemcem“ skoraj vse do popolnosti, kar se pa tiče drugega, smo pa prepričani, da niso niti najožji Schönererjevi pristaši tako prusaško irredentovski kakor pa naši „nemški“ so meščani. Ljudje, ki škilijo vedno čez mejo, so pač po imenu še Avstrijci, ampak dobri pa niso nikakor, o čemer se je slavna vlada že zdavnaj lahko prepričala.

liki krokarjevemu perju. Tam je tekla velika reka z žolto in zeleno vodo, po kateri so se vozile velike barke obložene s tem kamenjem.

Marko spleza na kup tega kamenja, da bi bolje videl na vse strani. Ali o groza! Na drugi strani reke je zagledal oblake dima in velikanske kotle, v kojih so se, kakor se je njemu dozdevalo, pekli ljudje.

„Ta bi se rad dal speči!“ jeli so vpiti palčki ter so splezali k njemu in ga prisilili, da je šel s kupa. Zdelo se je, kot bi se bali, da ga ne zapazijo na oni strani.

Kmalu na to je zadonel drug pisk, ki se je ponovil od hodnika do hodnika. Vsi delavci pustijo svoje orodje, potegnejo pipe in začnejo kaditi. Marko spozna, da imajo južino. V velikih posodah so prinesli pivo ter natočili tudi njemu. Neustrašljivi Skrivač bi vzel pivo, če bi mu ga ponudil sam vrug, in tako je tudi sedaj prav pridno praznil posodo.

„Na vaše zdravje!“ vzkliknil je večkrat dobre volje in zopet pil. Dogodilo se mu je, kakor vsakemu zemljanu, da se ga je pošteno nalezal in zaspal.

Ali je bila to moč hmelja, ali je bilo kaj drugega primešanega? Kratko naš Marko je imel čudne sanje. Sanjalo se mu je, da zopet hodi po zemlji. Tam, kjer so bili prej gozdovi, vzdičuje se sedaj cvetčca mesta in lepe vasi z lepimi belimi cestami. Nekaterе ceste so imele

železne proge, po katerih so dirjali vozovi brez konjev; na morju je plavalo vse polno različnih ladij, ki so brzo plavale brez vetra in vesla. Noči ni več, ker čez milijone luči je prepreženo povsod, ki so ravno tako svetle, kot solnce.

Še več. Po zraku se vozijo ljudje na lahkih ladjicah. Šli so celo tako daleč, da so ukradli stvarniku blisk in ga vpregli v svojo korist, da se pogovarjajo od enega konca zemlje do drugega. Z eno besedo, ljudje so postali pravi gospodovalci na svetu ter so tudi bolj srečni in mirnejši. Blagostanje in dobrosrčnost cveti povsod. Kraljestvo hudobije zginja s površja zemlje.

Vse to so pripisovali onemu črnemu kamenju, ki je, mesto da bi razgrevalo vražje kotle, služilo sedaj, da razgreva kotle pri strojih. Človek blagoslavlja črni kamen, ki greje, sveti in vozi.

Marku se je zdelo, da se mu približuje orjaška postava. Bil je človek, ki je imel oči kot velika sova, in peruti kot netopir. Z enim mahljajem perutnic zginilo je vse in črna tema nastane krog njega. Marko je videl samo dve veliki očesi, ki sta se grozno svetili in slišal glas: „Še ne! še ne! Mojega kraljestva še ne sme biti konec!“ Nato se mu je zdelo, kot bi ga zagreblili in da je umrl.

III.

Ko se Marko prebudi, je ležal sredi gozda. Dan je že napočil, vendar ptički niso prepevali,

ker je bila ravno zima. Začudeno je gledal krog sebe ter zbiral svoje misli. Kočice ni več in zdelo se mu je, da je vse le sanjal, kar je doživel pod zemljo.

„To so bile čudne sanje,“ reče ter se zravna. Ali najbolj čudno je to, spati pod milim nebom v taki zimi, ko zmrzujejo v dimniku klobase! Brrrr! Julčka bo nemirna, ker ji nisem rekel, da čez noč ne pridem domov.“

Ko hoče vzeti svojo puško, je ne najde nikjer. Zginila je, in najbolj se čudi, da ni spoznal več kraja. Celi gozd mu je bil znan, kakor cesta, sedaj pa je na najgostejših krajih gozd posekan. Napetil se je v vas.

Za pol ure je prišel v vas. Njegovo začudenje je čimdalje bolj naraščalo. Eskauptont leži, kar ve vsak človek, dobro uro od gore Ancin. Od daleč je videl pastirja, ki je gnal ovce na pašo. Skrivač pozna vse pastirje na okrog, ali ta se mu zdi popolnoma neznan.

„Kako se zove ta kraj?“ vpraša, ko je prišel do njega.

„Ta tukaj? to je vas Brua, moj ljubi starček,“ reče pastir v narečju, ki se mu je zdelo popolnoma tuje.

Marko ni mogel zapopasti, zakaj mu pastir pravi „ljubi starček,“ ko pa še komaj trideset let šteje.

„Torej ni to Eskauptont?“ vpraša začudeno Marko.

(Celjske pošne razmere.) Pred kratkim se je razkoračila „vahtarca“ nad celjskim okrajnim zastopom, češ da je le ta kriv pomanjkljivi oddaji pisemske pošte v celjski okolici, kjer se raznašajo pisma samo enkrat na dan. Ne bomo je preiskavali „te krivde“, kajti prav radi privoščimo to delo „vahtarci“, da bo vsaj imela kaj pisati, pač pa vprašamo mi, kdo je neki kriv, da se v mestu Celju po nekaterih krajih raznaša pisemska pošta itd. samo enkrat na dan in da ne raznašajo po onih krajih pošte mestni pismonoše, temveč, kakor se dogaja n. pr. v Gizelini ulici, pismonoša za Ostrožno. Kolikor nam je znano, pripada cela Gizelina ulica k mestu in torej menda tudi v področje mestne pisemske oddaje. Ako to ni res, prosimo slavno poštno upravo, da nam blagovoli stvar pojasniti.

(Celjski Slovenci in javna varnost) Slovenci smo sploh znani kot miroljubni ljudje, ali za take nas pač ne smatra celjska „lažnjivka“, kajti prizadeva se na vse kriplje, da bi nas po kazala svetu kot razgrajače najhujše vrste. Za take nas smatra tudi slava celjska policija. Vsaka glasna slovenska beseda na ulici se smatra že za motenje javnega miru, posebno, ako jo izgovori inteligentnejši človek, in gorje ti, ako prosveduješ proti takemu postopanju. Zaprejo te radi razžaljenja javne straže. Potem pač „vahtarca“ prinese klavno notico „Die Windischen unter sich“ ali „Windische Kultur“, ali ako te čez par dni pozovejo na magistrat, ni bilo vse skup govora vredno. O kaki kazni seveda niti da pomisliš. Vse se zgodi samo zaradi ljube „vahtarce“, da ima kaj pisati po „Polizeiberichtih“. „Nemci“ seveda smejo s svojim razgrajanjem spraviti celo Celje na noge, a „vahtarca“ niti zinila ne bo. Nekateri trdijo, da policija tudi ne, kajti pravijo, da nima časa, ker mora vso pozornost obračati na Slovence, ki prihajajo iz „Narodnega doma“. Kakor se je opazilo, bedi nad „Narodnim domom“ dvoje bistrih očen celjskega redu in postave. Dvoje drugih očen spremi Slovence iz „Narodnega doma“ izišle do drugega stražnika, ki jih zopet spremlja do kavarne, pred katero ostane toliko časa, da izstopijo, ter jih spremi do meje svojega rajona. To se dogaja baje vedno, ako gredo vsaj trije Slovenci skupaj. Za posamezne se ne boje, te namreč nadzorujejo „nemški“ pouličnjaki, ki človeka nahrulijo, ako samo zakašlja, ker Slovenec baje celo s kašljem izziva. Take so pač razmere pri nas v Celju.

(Iz starih celjskih časov.) Bilo je leta 1878. Stal sem v starem gledališču poleg dr. Necker manna, bivšega župana celjskega, ki se je napram nemu svojih prijateljev takole izrazil: „Jaz pošljam vse slovenske (windische) dopise na predstavljavni urad na Dunaj.“ Čudna se mi je zdela

ta izjava tembolj, ker je bil Neckermann sam večš toliko slovenščine, da bi, ako drugih uradnikov ni bilo večših — kar bi vsekakor po pravici v Celju se moralo zahtevati — lahko sam in hitreje rešil slovenske vloge, kakor pa nosil cerkev okolu križa in s tem povzročeval celjski občini nepotrebne stroške. Še manj pa sem mogel razumeti to ravnanje, ko sem videl, kako so uradniki ali sluge mestnega urada letali okolu rajnega g. Gaberšeka, da jim je prestavljal kot Slovenec došle hrvatske dopise, dasi za slovenske tega niso zahtevali. Razmere se menda od tedaj še niso nič izpremenile. Davkoplačevalci pa mirno gledajo, kako se ravna s slovenskim denarjem, le zategadel, da se ohrani „nemški“ značaj mesta. Ali niso to dejanja, načela, ka kršnih bi se moral vsak značajan in pošten človek sramovati. Ali išči sramu pri nemčurju! Slovenci znajo pač samo takrat, kadar drago prodajajo, ali pa po ceni kupujejo.

(Iz obrtniških krogov) se nam piše, da tupatam naši pozivi, da naj slovensko ljudstvo ne pozabi svojih slovenskih obrtnikov, kedar potrebuje obrtniških izdelkov, vendar le nekoliko vplivajo, in da se ta vpliv najbolj kaže pri naših nasprotnikih, ki napenjajo vse svoje moči, da bi privabili slovenske kupce zopet v svoje nemčurske delavnice in prodajalnice. Prepričani pa smo, da se naše ljudstvo, posebno kmetsko, ako je enkrat prišlo do izpoznanja, kje so njegovi prijatelji in kje sovražniki, ne da več lahko speljati na napačno pot. In res, to bi bila lepa, da bi naši ljudje nosili svoj težko zaslužen denar onim ljudem v žep, ki sicer nimajo za naše ljudstvo drugega kakor same psovke in najgrša natolcevanja. Imenujejo nas tatove, razbojnike, ubijalce in morilce, vse, samo ljudi ne, ali denar, naš slovenski denar jim pa diši, se veda ker nemškega ni. Zato je treba pač paziti, kam naj gre naš človek kupovat svoje potrebe. — V savinjski dolini se bode prihodnji teden vršilo birmovanje. Ob tej priliki pač toplo priporočamo slovenskim birmanskim botrom in botram, da naj pri nakupovanju birmanskih daril ne pozabijo, da so sami Slovenci, da so njihovi birmanci Slovenci in da je njih sveta dolžnost, da podpirajo v takem slučaju slovensko obrt in trgovino. Posebno priporočamo slovenskemu občinstvu edinega slovenskega celjskega medičarja in sladničarja Lovra Pokorna, katerega bi njegovi nemški konkurenti prav radi uničili, ako bi bilo le mogoče, ki bo pa vsem potrebam prav rad ustregel in vsakega pošteno postregel. Slovenec k Slovencu!

(Na naslov c. kr. poštnega ravnateljstva v Gradcu.) Znano nam je več slučajev, da so poštni uradniki na pismih, če so imela slovenski naslov, kar kratkoma zapisali besedo „Kranjsko“

in pismo poslali na Kranjsko, tako da se je znatno zakasnilo. Vprašamo slavno c. kr. poštno ravnateljstvo v Gradcu, ali je pripravljeno izdati nemudoma strog ukaz zoper tako škandalozno postopanje nemško nacionalnega poštnega uradništva?

(Strah pred „Domovino“.) „Domovina“ je sicer jako nedolžen list, samo da je zagrizena nasprotnica vseh nemčurjev sploh, posebno pa celjskih, ki v svoji lažnjivki vsled tega pretakajo cele potoke bridkih solza. Kar je res, je res — nemčurji imajo opravičen strah pred „Domovino“. To je tudi pokazal pred par dnevi celo neki mož celjske postave, redar št. 8. B. loja po noči in zgodilo se je, da je nekaj oseb opravljalo neki sicer popolnoma človeški posel na ulici, kar se baje ne strinja niti s celjskimi magistratnimi predpisi, če bi bile tudi dotične osebe Nemci. V oddaljenosti treh korakov je št. 8. mirno gledal in čuval red. Škoda le, da je nekdo motil to idilično sličico celjskega poličnega življenja z besedami: — „Glej, glej! nekaj za „Domovino“, — na kar se je „redar“ poskušal stisniti za neka vrata in potegniti ovrtnik visoko na ušesa, da ne bi ga bilo poznati. Pozabil pa je seveda na mesec pod vratom in tamkaj je bilo čitati št. 8. Kaj vsega ne naredi strah pred „Domovino“!

(Zaostanki pri finančnih uradih.) Pred nekim časom smo priobčili pritožbe izmed občinstva, da se pritožbe in recurzi pri finančnih oblastih grozno počasno rešujejo. Zdaj smo izvedeli eden vzrok. Vlada namreč ne namešča niti toliko uradnikov, kakor jih je določenih za posamezne finančne direkcije. Okrajno finančno ravnateljstvo v Mariboru bi n. pr. moralo imeti 10 konceptnih moči, ima jih pa samo sedem. Pri tem ravnateljstvu morebiti tudi zato ne zahtevajo od ministrstva dopolnitve statusa, ker se bojijo, da bi kak Slovenec prišel med nje. Vsaj ko je nedavno neki slovenski jurist hotel vstopiti v prakso pri mariborskem finančnem okrajnem ravnateljstvu, slikal mu je neki nadsvetnik razmere pri napredovanju in že adjutovanju tako brezupno, da se je kandidat zahvalil za vsprejem. Treba bode stvar razsvetliti in zahtevati, da se nastavi toliko in takih moči, da delo zmorejo.

(Volitve v občini celjski okolici potrjene.) Z veliko uslužnostjo je šla vlada celjskim nemškim hujskačem na roko ter je na recurz znane fabrikanta volilcev dr. Jabornegga takoj dala po davčnem uradu še enkrat preiskati, ali je v slovenski okoliški občini davek bil res krivo preračunan in volilci nepravilno razvrščeni po volilnih razredih. Toda vse skupaj ni nič pomagalo. Pred nekaj dnevi je prišel odlok, s katerim je bila nemška pritožba odbita, kot neosnovana in izvolitev slovenskega občinskega

„Eskauptont leži tam, kjer vidite cerkveni stolp; kake pol ure od tod.“

Skrivač je šel dalje in prišel končno v domačo vas.

Domačo? Niti ene hiše ne pozna razun cerkve, ki pa je bila tudi prava razvalina ter so zraven nje začeli zidati novo, večjo in lepšo. Ko pride do svoje kočje, pravzaprav na prostor, kjer je stala, vidi na njenem mestu lično hišico, obsenčeno od velike lipe. Spominja se še, bilo je pred šestimi meseci, tedaj ko se mu je rodila hčerka, da je zasadil v vrtu lipo. Kako to, da je v eni noči postalo tako drevo.

Marko ni znal, ali sanja ali bedi. Sam sebe vprašuje, ali je bil v resnici v sredi zemlje in videl tam samega živega vruga. Ko vstopi v hišo, najde mlado ženo z otrokom v naročji. Ali to ni bila njegova žena, niti njegova hčerka.

„Česa želite mož? Mi vam ne moremo ničesar dati,“ reče mlada žena.

„Saj ne prosim miloščine, temveč hočem svojo Julčko.“

„Katero Julčko?“

„Julčko Skrivačevo.“

„Še nikdar nisem tega imena slišala tukaj niti v vasi.“

„In vendar je to Eskauptont?“

„Seveda!“

Marko se vrže na stol in vzklikne: „Jaz moram zblazneti!“

Ta klic oplašči ženo.

„Idite že, idite proč. Z vašo dolgo brado izgledate ko večni jud.“

Marko se prime za brado in zapazi, da mu je zrastle do prsi in da je že siva. Pogleda se v ogledalo, ki je viselo na steni. Obupen krik se mu izvije iz prs ter se onesvesti. Nesrečnež je s strahom opazil, da se je postaral za sto let.

Žena je pa razglasila po vasi, da ima v hiši večnega juda, Ahasvera. Nekaj radovednih ženic je prišlo gledat.

„Od kod ste?“ so ga vprašale ženske.

„Iz Eskauptonta.“

„Ali je že dolgo, kar ste ga zapustili?“

„Samo eno noč in v tej noči sem se postaral za sto let.“

„Kaj ste pa delali v tej noči, ali kaj se vam je pripetilo?“

„Bil sem v sredini zemlje.“

„V sredini zemlje? in kaj ste videli tam?“

„Vragova skladišča, kjer peče hudoba duše radovednih žensk,“ odgovoril je jezno Marko.

„To je čarovnik,“ vzkliknejo vse in se razidejo. Radovednost je v njih zbudila bojazen in hkrati jezo.

„K čarovniku, k čarovniku!“ vpijejo po vasi in vse leti skupaj.

Z drugimi vred je prišel tudi predstojnik in je komaj rešil ubogega starca, da ga niso kamenjali.

Peljal ga je v mesto k sodniku.

IV.

Marka so zaprli, da ga drugi dan zaslišijo. Zgodilo se je pa, da je stari sodnik umrl nagle smrti in tako je bila obravnava prestavljena za osem dni. Ko je prišel Skrivač pred sodnika, bil je vsled trpljenja in vsega, kar je prišlo čez njega, popolnoma potlačen.

„Ali je res, da ste bili v skladišču vragovem?“ ga vpraša novi sodnik.

„Res je,“ odvrne ta.

„Kaj ste videli tam?“

„Mnogo zakladov, ki so več vredni, kot zlato in dijamanti.“

„In kaki zakladi so to?“

„Kamenje, ki gori in ki bo povzročilo, da bodo vozovi dirjali brez konjev, ladje plavale brez vetra in vesla, luči svetile brez olja.“

„Le s pomočjo čarovnije je mogoče doseči kaj takega. Ta človek je čarovnik!“

Te besede je sodnik izgovoril s takim zaničevanjem, da ga Marko nehote pogleda in in opazil je, da je tega človeka videl v sanjah, z netopirjevimi perutmi in velikimi očmi. Pogleda se srečata. Oči sodnikove se povečajo. Pri tem pogledu je čutil Skrivač, da je izgubljen.

Sodnik je še nekaj govoril, pa Marko ni slišal drugega, kot besede:

„Peljite tega človeka na morišče.“

In zopet so ga zaprli. Drugi dan so ga mislili sežgati na gromadi.

zastopa potrjena. Dr. Jabornegg se je torej že zopet pošteno osmešil. Značilno je pa tudi, kako vse drugače postopa vlada, ako se Slovenci pritožijo zoper neveljavnost ali nepostavnost kakih volitev. Kakor jo razvidno iz današnjega uvodnega članka so se slovenski volilci v Spodnji Polskavi že pred letom dni pritožili zoper nepostavno izvolitev nemčurskega občinskega zastopa. Godile so se pa tam tolikšne nepostavnosti, da bi se jih turška vlada morala sramovati. No, tu pristojne oblasti še do danes niso utegnile odgovoriti na pritožbo. Avstrijska točnost!

(Iz Škofje vasi) nam pišejo: Prošlo nedeljo je izletelo nekaj članov pevskega zbora celjskega „Delavskega podpornega društva“ v našo vas, kjer so v Koželjevi gostilni zapeli nekaj lepih umetnih in narodnih pesmic. Ko se je petje začelo, se je zbralo več domačinov, katerim so pesmi jako ugajale. Želeti je, da bi Celjani s svojimi pevskimi močmi večkrat zahajali v okolico med preprosto ljudstvo, katero tako rado poslušava ubrano slovensko petje. Slovenska pesem ni eno izmed najslabših sredstev za prebuditel prostega naroda. Komur je kaj ležeče na tem, naj poskrbi, da bomo večkrat slišali našo slovensko pesem.

(Občinske volitve v Št. Juriju ob juž. žel.) je graško namestništvo blagovolilo razveljaviti.

(Za zastavo „Bralnega društva na Dobrni“) je zanimanje vedno večje. Ne samo iz spodnještajarskih slovenskih krogov, tudi iz Ljubljane, Gorice, Dunaja in celo iz Češke prihajajo prispevki. Važnost in pomen društvene zastave za Dobrno in okolico so sprevideli namreč prijatelji in tudi — neprijatelji, kateri bi radi delali ovire, ko bi se dalo. Da se pa stvar predolgo ne zavleče, obrača se odbor še enkrat s ponižno prošnjo do vseh, katerim je mogoče, in kateri imajo voljo kaj darovati, da to store prav kmalu. Natančen izkaz darov in darovateljev se objavi ob sklepu.

Odbor „Bralnega društva na Dobrni“.

(Vabilo) na obletnico otvoritve Jurkove kočice na Lisci (947 m). Radi razkošnega razgleda raz Lisco in ugodne prilike se slavno občinstvo kar najvljudneje vabi na obletnico otvoritve Jurkove kočice na Lisci v dan 6. septembra t. l. Dohod od Zidanegamosta v 3 urah, od Sevnice v 2 in pol urah vedno po cesti in divni okolici. Razgled naravnost nepresežen v 8 provincij. Za jed in pijačo in postelj je oskrbljeno. Kdor želi boljše postrežbe, naj piše gospodarju kočice: gosp. Jurku na Razbor p. Zidanemost naprej. Dobi se tudi par vozov po ceni. — Vspored: Na večer 5. septembra sprejem gostov ob 7. uri. Strel in godba. Opazovanje solnčnega zatona. Kres, godba, petje, ples. V jutro 6. septembra budnica in strel ob 4. uri. Opazovanje solnčnega izhoda. Cerkveno

sv. opravilo ob 7. uri. Strel in godba Sprejem in pozdrav gostov. Kosilo. Vknjiženje č. p. n. gostov. Petje in igra. Ljudska veselica pri domači kapljici in pečenem janju. — Nadejamo se, da nas bodo tokrat tudi gostje iz Krškega, Brežic, Laškega in Celja posetili, a da tudi lanski iz Zagreba, Ljubljane itd. ne bodo izostali. Na veselo svidenje torej! — Če bi se v soboto, 5/9. nebo „kisló“ držalo, to nič ne de, v nedeljo 6/9. deževati ne sme!

(Umrli je) v Zagrebu soproga sevniškega nadučitelja, gosp. Josipa Mešičeka, — gospa Irma Mešiček.

(Ogenj.) V Dragi, občina Trbovlje, nastal je v dimniku hiše veleposestnika M. h. Dernovška 26. t. m. okolu 8. ure zvečer ogenj. Da niso takoj prišli narodni gasilci in s pomočjo občinstva ogenj pogasili, gotovo bi se bil razširil na vsa poslopja v bližini. Prvi so vzlic temu, da je precej novincev med njimi, izvršili svojo nalogo izvrstno pod poveljstvom vrlega g. stotnika Ivana Meketa. Tudi gasilci iz kemične tovarne so bili kmalu na mestu! — Bog plati vsem!

(Spodnja Polskava.) Že dlje časa si žele slovenski kmetje v Spodnji Polskavi narodnega kovača, da bi jim ne bilo treba podpirati sovražnika slovenskega kmetijskega ljudstva, ki je tudi zadnje nedeljo na shodu tako nespodobno kričal. Zato se opozarja, da bi pošten in dobro izvežban kovač, ki bi bil naroden Slovenec našel v Polskavi lepo priliko nastaniti se. Dotičnik bi smel pričakovati, da bi dobival delo tudi od obeh tamošnjih graščin, veleposestvo dr. Glančnika na Pragarskem in graščina Frajštajn, lastnik dr. Majaron.

(Iz Orehove vasi pri Mariboru.) V začetku lanskega leta bila je tukaj volitev občinskega odbora, katera je vzlic pritisku nemčurjev še za Slovence vendar ugodno izpadla. Od nasprotnikov bili so samo v III. razredu 4 odborniki, katerih so mi samo domača imena znana namreč: hotinski Cesar, Gril, Luka in Gluhak, sama pravcata germanska kri, izvoljeni. Ravno ti izvoljenci pa z volitvijo niso bili zadovoljni ter vložijo ugovor, kateremu je gosposka ugodila in volitev razveljavila. To je bilo veselje, katero je takrat še „Marburgerca“ v svet trobila s pristavkom, da „kdor se nazadnje smeji, se najbolje smeji“. Vršila se je potem nova volitev dne 22. apr. t. l. Tukaj je bilo agitacije od nemškutarjev, da je kaj. Hotinski Cesar je kar zunaj poslušal glasovanje in ko je razvidel, da propade, jo je popihal, ne da bi svojim ljubljencem ali sebi glas oddal. Razglas o izidu volitve je nemškutarje tako presenetil, da so kar potihoma brez hajlanja popihali, tudi Gril in Luka, katera sta bila v komisiji, ne da bi bila podpisala volilni zapisnik. Izvoljeni so bili sami slovenski narodnjaki. Seveda

zvite buče v svoji ogorčenosti tudi tokrat niso mirovali ter so zopet skovali tak „šnajdig“ rekurz, katerega jim je baje njih ljubljenc. gosp. tajnik okrajnega zastopa E—tz, tako nakrampal, da ga je seveda visoko namestništvo moralo — odbiti. „Nemila“ usoda je tedaj tako hotela, da se je dne 9. avgusta t. l. izmed 12 vrlih narodnih mož izvolil enoglasno zopet g. Franc Pišek za župana in svetovalcem: Franc Primec, Anton Lobnik in Janez Žigart Gg. rekurzovci, kaj pa sedaj pravite? Pa ti „Marburgerca“? Kdo se sedaj smeji? To je pač smola! G. Pišek jim bo pač marsikatero nemčursko ugodnost pristrigel. Načelniku krajnega šolskega sveta, g. Grilu se baje stolček že maje Svetujem vam torej gg. rekurzovci, ker vas sedaj po jako napornem brezuspešnem delovanju gotovo glava boli, da greste v Dravo nekje pri Mariboru, da vas lahko tam oni, kateri vam je oni „šnajdig“ rekurz napravil, z milom nažajfa in omije. Potem pa kličite „mea culpa“, nikoli več ne bomo sedeli v občinskem odboru, kajti sedaj so prišli novi, mladi možje na krmilo, kateri se ne bodo dali v kozji rog vgnati. Živela Orehova vas! — Da ne bodo gg. rekurzovci zopet kakor navadno rekli, da je ta dopisnik g. župnik, kaplan ali g. Pišek rečem, da sem vsem znan, pa tokrat stojim za kulisami. Dobropoljski.

«Zveza slov. požarnih bramb za Spod. Štajarsko.»

Dne 16. t. m. je zborovala „Zveza slovenskih prostovoljnih požarnih bramb za Spodnje Štajarsko“ v Žalcu. Navzočih je bilo lepo število zastopnikov zvezinih društev, a pogrešali smo tudi mnogo. Bog ve, kedaj se bode otalil led, da se ogrejejo spodnještajarska gasilna društva za svojo lastno organizacijo? Zaspanost je še velika, in brezbriznost neodpušljiva. Kedaj bomo posnemali naše brate Čehe, kateri so se združili v velikansko češko ognjegasilno zvezo, da broji ta zveza danes nad 80.000 mož!

Iz poročila tajnika smo posneli, da je sedaj pri „Zvezi“ 24 gasilnih društev; od lanskega leta je istih pristopilo pet. Pri naši „Zvezi“ so dosedaj naslednja društva:

Žalec, Vransko, Mozirje, Rečica, Sv. Jurij ob juž. žel., Sv. Jurij ob Taboru, Sv. Frančišek Ksaveri, Ljubno, Dol, Trbovlje, Latkovavas, Kranjčica, Gomilsko, Arjavas, Veržej, Cezanjevci, Pristova, Noršinci, Okoslavci, Dragotinci, Šikole, Cirkovce, Št. Janž na Drav. polju in Okolica Ormož.

„Zveza“ je ustanovila osem gasilnih društev.

Pri društvih, koja so v „Zvezi“, je 648 mož z 38 brizgalnicami. To je lepo število, a bilo bi še veliko lepše, ako bi imela vsa spodnještajarska gasilna društva le malo narodnega ponosa!

Bila je ravno sobota in na glavnem trgu je bilo vse polno kmetic, ki so prodajale svoje pridelke.

Sedaj priženejo Marka z vrvjo okrog vratu. Težko koraka starec naprej. Tako starega človeka niso še nikoli gnali na gromado. Žene so ga jele pomilovati.

Marku je bilo vse eno ali živi ali umrje, ker je sprevidel, da je na tem svetu tujec. Le svojo skrivnost bi jim rad zapustil, ki bi storila srečne vse ljudi. Edino to mu je grenilo zadnjo pot, da mora vzeti to dragoceno skrivnost seboj v večnost.

Med množico ljudstva, ki je stala na obeh straneh poti, zapazi mlado ženo z otrokom v naročju. Nesrečnež zavpije: „Julčka, moja Julčka!“ In predno so se zavedli skočil je k nji ter jo objel. Mati in otrok sta bila tako podobna njegovi ženi in otroku, da je v trenutku pozabil, da sta že davno mrtva.

Mlada žena je bila ginjena in se je pustila objemati.

„Ali se spominjaš Marka Skrivača, kateremu so tudi Zbirar rekali?“ vpraša potem.

„Marka Skrivača? to ime sem slišala od moje babice, katere dedek se je tako imenoval.“

„Jaz sem Marko Skrivač.“

Sedaj se je približala stara ženica kakih 80 let.

„Ako se imenujete Marko Skrivač, sem jaz vaša vnukinja in ta moja hčerka je vaša pravnukinja.“

„Kako naključje!“ vpije množica. „In oba starca sta si tako podobna.“

Marko objame svojo vnukinjo.

„Ti si torej hčer moje hčere, katero sem pustil v materinem naročju!? Ali kje je sedaj?“

„Pred dvajsetimi leti je umrla moja mati, ki je bila stara 80 let.“

Vse okrog je jokalo, ko so slišali te besede.

„Kako je to, da ne stanujete več v Eskapontu?“ vpraša Skrivač.

„Moja babica mi je pravila, da je zapustila vas, ko ste se vi izgubili.“

„Na gromado!“ vzklikne neki glas.

Sodnik pride. Ali ženske so obstopile krog obsojenca in kričale:

„To ni čarovnik, to je Marko Skrivač, dedek te starice in prej boste umorili nas, kot njega!“

„On ve za kraj, kjer so zakopani zakladi,“ rečejo možje in ga vzamejo med se.

„Ako me hočete poslušati, dobri ljudje,“ začne Marko, „ne boste zmrzovali v hudi zimi in ne trpeli gladu. V gori Ancin leži mnogo črnega kamenja, ki gori kot suha trska in prišel bo dan, da bodo s pomočjo tega kamenja dirjali vozovi brez konjev, ladje plavale brez vesla in vetra ter luči gorele brez olja in ljudje živeli v sreči in blagostanju.“

„In ti prokleti sodnik nas hočeš te sreče oropati,“ vpijejo možje. „Na gromado ž njim,

katero je pripravil za našega dobrotnika! Na gromado s sodnikom!“

Zgrabili so ga, zvezali ter vrgli na gromado in jo zažgali.

Pa v tem trenutku se nebo potemni, temni oblak se vsede na gromado in sodnik se vzdigne kot netopir, ali kakor nekateri trdijo, kot ponočna sova ter zleti čez mesto in obsedi na cerkvenem stolpu. Takoj zavpije nesrečo žugajoč in zleti proti gori Ancin

* * *

Nekaj dni po tem dogodku se podajo nekateri možje pod vodstvom Marka z motikami, sekirami in drugim potrebnim orodjem na goro Ancin. Ne najdejo sicer kočice, ne luknje, pač pa začnejo kopati na mestu, kjer jim je Marko pokazal, ter odkrijejo prvi premog. Po načinu, kakor ga je videl v vragovem skladišču, napravijo jamo in rove ter spravljajo zemeljske zaklade na dan.

In dandanes se imamo tem črnim kamnom zahvaliti, da vozovi dirjajo brez konj, da ladje plavajo s čudovito hitrostjo brez vesel in luči gorijo brez olja.

Večkrat se hoče vrag maščevati in ostrašiti ljudi, ki plenijo njegova skladišča, da podmakne stene, da se porušijo in pokopljejo ljudi. Ali vse zastonj! Delavci plenijo neustrašeno naprej njegova skladišča in ni daleč več čas, ko bode moral satan radi pomanjkanja kurjave — počivati.

Iz poročila blagajnika smo izvedeli, da je imela „Zveza“ 197 K 15 vin. dohodkov in 47 K 44 vin. stroškov, ter preostanka 154 K 71 vin. kateri je naložen v Savinjski posojilnici.

V načelstvo „Zveze“ so bili soglasno voljeni gospodje: Načelnikom Josip Širca, namestnikom Franc Voh, blagajnikom Anton Petriček, tajnikom Ivan Kač, vsi udje požarne brambe v Žalcu.

Sklenilo se je, da je „Domovina“ „Zvezni“ list, zato bi naj vse „Zvezne“ požarne brambe ta list naročile. V „Domovino“ naj pišejo „Zvezna“ društva vse dogodke, tikajoče se ognjegasilstva. Večkrat ko bodejo taki članki v „Domovini“, bolj se bode ljudstvo zanimalo za ta veljavna društva, katera imajo na svojem programu zapisane prelepe besede: „Vsak dan in vsako noč smo bližnjemu v pomoč!“

Ob tej priložnosti si ne moremo kaj, da ne bi zopet pozvali vsa ona gasilna društva v Spodnji Štajarski, koja še niso pri „Zvezi“ in koja se zavedajo, da so sinovi slovenskih staršev, da pristopijo v kolobar onih mož, katerim je gasilstvo vse kaj drugega kakor propaganda za germanstvo, kateri še niso požabili, da kdor svoj materin jezik ne spoštuje, je podlaga tujčevi peti! Dajmo pokazati, da znamo sami sebe spoštovati, in spoštovali nas bodejo tujci!

Vse naše vrle može pa prosimo, da tam, kjer še ni požarne brambe, delajo na to, da se taka ustanovi. Saj se najde v vsaki občini, v vsaki večji vasi dovolj značajnih mož in mlade ničev, kateri se bodejo radi združili v lepo delo bližnjemu v pomoč.

Načelništvo „Zveze“ bode prav radevolje šlo vsakemu na roko in poslalo potrebna navodila ter ukrenilo, kar potreba, da bode društvo ne le ustanovljeno, nego da bode tudi delovalo. Potreba je le resne volje in pravega, za dobro reč vnetega moža na krmilo, in društvo bode prav lahko delovalo v ljubezni do bližnjega.

Na delo torej može in mladeniči, da bomo kakor velika organizirana armada stali vsak dan in vsako noč bližnjemu v pomoč!

Dopisi.

Iz Središča. Na Velike maše dan 15. avg. je priredilo središko bralno društvo „Elinost“ s sodelovanjem dijakov veselico. Vršila se je na prostem — v Gornjem gaju — in se jako dobro obnesla. Lepšega prostora za tako veselico si pač ne moremo misliti, kakor je čarobni, tihi gozd s svojim zelenjem. Slavnostni prostor je bil dostojno okrašen; plapolale so slovenske in cesarske zastave in vabile prebivalce. Prišla je velika množica ljudi od blizu in daleč, posetili so nas v velikem številu tudi bratje Hrvatje iz Varaždina.

Kaj lepo se je razlegalo milo ubrano petje in tamburanje po zelenem gozdu in popolnoma zadovoljilo občinstvo.

Z največjo radovednostjo je ljudstvo pričakovalo gledališke predstave „Stari Ilija“. Z veliko pazljivostjo je sledilo posameznim pri zorum; kako jih je igra zadovoljila, je pričalo burno ploskanje. Gg. igralci so pa tudi izvrstno izvedli svoje vloge. Najbolj je občinstvu ugajal stari Ilija, prav originalen človek, s svojim modrovanjem; tako tudi Miha, Lucija, godec i. t. d. Po predstavi se je razvila prosta zabava.

Vsa čast vam, gg. dijaki mladi slovenski boritelji, za vaš trud! Prav po vzgledu čeških dijakov ste začeli v svojih počitnicah vzbujati ljudstvo k veselju za petje in glazbo. Prav tako! Le pogumno naprej!

Tinje na Koroškem. Nekaj imam na srcu, kar vam moram povedati, kar je za naše „slovenske“ Tinje jako žalostno in za naše „nemščurje“ jako značilno. V torek, 18. t. m., na cesarjev rojstni dan, se je darovala v naši župni cerkvi ob 8 uri peta sv. maša za našega presvetlega cesarja Franca Jožefa. Učiteljstvo je pripeljalo šolarje v cerkev in bilo polnoštevilno zastodano, kar se sicer le redkokrat zgodi! Po sveti maši so zapeli naši slovenski šolarji tudi cesarsko pesem, pa ne mislite da slovensko, ampak — „nemško!“ To je šlo gg. učiteljem iz srca, kar se jim je lahko iz lica čitalo! Prav je, gg. učitelji, da ste navdušeni za cesarja, da po-

kažete svoj patriotizem tudi s petjem! Ali zapomnite si, da je to grand budalost, če mislite, da ste z „nemško“ himno cesarja bolj počastili, kakor bi ga bili z našo slovensko „Bog ohrani, Bog obvari!“ Vrhutega pa je to prava nesramnost, ker smo tukaj v Tinjah le Slovenci, vi pa nam vsiljujete tisto vašo blaženo nemščino vselej in povsod, kjer le morete in si upate! Tudi šolarje ste menda naučili in jim zapovedali, da nemško molijo pred šolo in po šoli! Tako ne bo šlo, ne more in ne sme biti, dokler se bodo Tinje še imenovalle slovenske. Mi imamo Boga, in sicer vsi samo enega, ki tudi slovensko razume, in mi imamo tudi cesarja, ki tudi slovenski narod ljubi, dočim ga vi zasramujete in zaničujete! Zdrava pamet že veleva človeku, da ohrani, spoštuje in čisla, kar mu je dala in zapustila njegova mati dobrega, v prvi vrsti materin jezik, to se pravi, da ljubi narod, iz katerega je izšel. Psiček laja, kakor je lajala njegova mati, ptiček poje in žvrgoli, kakor je pela njegova mati; sploh vsaka stvar hvali stvarnika in ga časti, kakor ji je to dal in omogočil Bog, le človek se sramuje materinega jezika!

Posebno pri nas Slovencih se nahajajo ljudje, ki sami sebi v skledo pljujejo, ki svoj narod sovražijo in svojo narodnost za minljivo posvetno čast prodajo, ne da bi pomislili, da bodo tudi za to morali enkrat odgovor dati. Če se zavedate svojega jezika, se prikupite Bogu in lastnemu slovenskemu narodu, če pa zatajite in izdate svoj narod, si nakopljete njegovo jezo in nezaupanje na glavo. Bodito uvjereni in prepričani, tudi brez vsiljevanja nemškega jezika in propagande za njega boste ostali učitelji, morda še boljši, ker ne boste imeli toliko izvenučiteljskih in sicer neumnih opravkov. Upam, da se je to zgodilo prvi in zadnjikrat, drugače bomo krenili drugo pot, katera vam ne bo ravno prijetna. K koncu pa vam povem še to-le: Nikar ne pozabite, da ste na Slovenskem, da so otroci, katere podučujete in vzgajujete, slovenskega rodu, sinovi in hčere slovenskih kmetov, sinovi in hčere naše ljubljene majke „Slave!“, za katero mora vsak, ako hoče biti pošten človek, biti pripravljen, če je treba, tudi umreti!

Narodno-gospodarske novice.

Proti alkoholu.

A. Ogorelec.

800 zdravnikov je objavilo sledeči oklic:

„Vpričo rastočega pustošenja, katero povzročata se vedno razvijajoča poraba alkohola, se čutimo kot zastopniki zdravniškega stanu v boju proti alkoholu dolžnim, da razglasimo sledeče pred vsem svetom:

Veda je pokazala, da začenja alkohol tudi v zmernih popitkih motenje delovanja možganov, da hromi razsodbo, voljo, nraštveni in lepозnanski čut ter da zniža oblast nad seboj.

Veda je nadalje določila, da enomerno uživanje alkoholnatih pijač zniža upor našega telesa proti vsakovrstnemu obolenju, posebno proti nalezljivim boleznim in da skrajša dolgost življenja. Ljudje, ki se docela vzdržujejo vseh alkoholnatih pijač, so močnejši in vztrajnejši pri vseh telesnih in duševnih opravilih, zbole redkeje in hitreje ozdravijo, posebno v nalezljivih boleznih, kakor zmerni pivci.

Vsako telesno in duševno delo se opravi popolneje in spretneje ob popolni vzdržljivosti. Vsa nasprotna trdila so se pokazala pri natančnem preiskovanju kot slepija. Največja nevarnost rednega vživanja alkohola pa je degeneracija pasmine. Potomci pivcev iz navade podedujejo vobče manj vredno sestavo, osobito oslabljeno živčevje. Ta nevarnost narašča v novejšem času posebno vsled tega, ker se popriema vedno bolj popivanja tudi ženski spol. Dokler tega ni bilo, je vsak podedoval konči polovico zdrave krvi. Odkar se pa matere tudi udeležujejo kroničnega zastrupljenja, mora izrodek tem hitreje napredovati.

Popivanja ne rodijo samo po tistih, ki so jim podvrženi, prej ali slej izrodek, uboštvo, bolezen, zlo, hudodelstvo, blaznost in smrt, popivanja pripravljajo v škodo tudi take, ki so vedno

trezni. Vsako leto se jih na tisoče ponesreči vsled pijanosti in pijančevanja drugih. Opozorjamo na mnoge nezgode, ki se pripete vsled pijanosti, nesreče na železnicah, brodolome, nezgode na stavbiščih, v tovarnah, v delavnicah. Opozorjamo na hudodelstva, ki se dogode v pijanosti na brezkončna telesna poškodovanja in umore. Opozorjamo na brezštevilne rodbine, s katerimi grdo ravna pijančevanju udan gospodar. Opozorjamo še enkrat na stotisoče, ki se vsled pijančevanja že bolelni in bedni rode, kateri z njihovo bedo obremene celo društvo, kateri njih bedo zapuste kot dedščino svojim otrokom in vnukom. Vsled tega ni samo dolžnost do bližnjega, marveč je dolžnost samoohrane za vsakega človeka, da sodeluje v odpravo vseh alkoholnatih pijač in sicer z lastnim vzgledom, s popolno zdržljivostjo.

Prepričani smo, da bode po odstranitvi alkohola lažje zatirati tudi druge vzroke človeške bede, da bode popolna zdržljivost mnogo pripomogla k rešitvi velikih družabnih vprašanj.

Zaamenita večina podpisanih so angleški in ameriški zdravniki, iz Nemčije jih je 133, iz Avstrije pa 17.

Kaj pa porečemo mi Slovenci? Ali ne rodi i pri nas popivanje izrodka in bede? Ali sploh ne velja tudi za nas vse zgoraj navedeno? Vse kakor je vprašanje uvaževanja vredno.

Kazalo bi ustanoviti i za Slovence društvo, ki se bi bavilo z odpravo pijančevanja. Pisec teh vrstic že ve naprej, da se mu bode vobče oporekalo: „Čemu se pečamo potem z vinorejo?“ Ako dobro premislite, bode prišli do prepričanja, da je škoda mnogo večja, katero dela popivanje, kakor pa korist, katero prinaša današnja vinoreja. Sicer se pa bo ideja abstinence tako počasi med nami širila, da se za najmanj 20 let ni bati, da bi manjkalo odjemalcev za pristno vino. Če pa zginejo umetna vina, žganje in pivo že prej s pozorišča, ne bode našemu narodu nikakor škodovalo. Na delo torej, dokler je še čas!

Društveno gibanje.

(Prostovoljna požarna bramba v Mozirju) vabi k veselici, vršeči se povodom dobave novega moštvenega voza v nedeljo dne 13. septembra t. l. Vspored: 1. Pozdrav došlih bratskih društev in slovesno prevzetje novega voza v Rečici na Paki ob 10. uri dopoldne. 2. Dovoz v Mozirje, potem razstop. 3. Popoldne ob 3. uri blagoslovljenje društvenega orodja in stolpa. 4. Slavnostni govor. (Govori zavezni tajnik gosp. I. Kač.) 5. Zvečer veselica v hotelu „pri pošti“. Svirala bode priznana domača godba, K mnogobrojni udeležbi vabi najuljudneje vsa bližnja društva in prijatelje ognjegastva

odbor.

(Vabilo) na slavnost, ki jo priredi „mladeniško dekliška zveza“ bralnega društva pri Sv. Juriju ob Ščavnici, v nedeljo dne 30. avg. t. l. Vstopnina: Sedeži 60 v, stojišča 20 v. Začetek točno ob polu 4. popoldne.

(Bralno društvo pri Kapeli) priredi v nedeljo dne 6. septembra po večernicah veselico z gledališkima predstavama: „Sveta Elizabeta“ in „Svoji k svojim“, s slavnostnim govorom in petjem. Vršijo se na telovadskem prostoru tukajšnje šole. Vstopnina je 20 v. K obilni udeležbi uljudno vabi

odbor.

Druge slovenske novice.

(Obrtni inspektorat v Ljubljani.) Že zdavnaj je vlada obljubila, da bo ustanovila za Kranjsko obrtni inspektorat in sicer bi bil moral biti imenovan obrtni inspektor že s 1. avgustom. Vednemu drezanju slovenskega časopisja se je zahvaliti, da je končno le imenovan obrtni inspektor in sicer Ivan Santrúček, dosedaj obrtni inspektor v Kraljevem Gradcu. Komisar pri obrtnem inspektoratu v Gradcu Josip Koschia je prideljen ljubljanskemu inspektoratu.

(Sestanek krščansko mislečega dijaštva) se je vršil prošli torek v Ljubljani. Obenem je zborovala tudi učiteljska „Slomšekova zveza“. Popoldne se je vršil manifestacijski shod za slovensko vseučilišče. „Danica“ šteje 32 članov.

(Pozor na vžigalice!) Prikazale so se med nami nove vžigalice. Škatljice nosijo barve, ki so slovanskim podobne, namreč: belo-modro-rdeče. Na levi strani stoji ponosno ženska podoba, podobna Germaniji na sūdmarkinih vžigalnih škatljicah. V levici drži nekaj kakor lipovo vejo, v desnici pa grb z zgoraj navedenimi bojami; napis pa se glasi: „Union - šved - šibice“. Vse kaže, da je to blago in delo društva „Sūdmark!“, kaže, da so to limanice, na katere hočejo naši nasprotniki vjeti kolikor mogoče veliko kalinov Slovencev. Ne boš! Dokler se dotična tvrška ne izkaže, da je pošteno slovenska, bomo agitirali in moramo Slovenci agitirati na vso moč proti razpečanju takih šibic. Sramota bi bila za nas, če bi tako blago kupovali in s tem kopali sami sebi jamo. Torej pozor Slovenci! Kupujte Ciril-Methodove vžigalice vsepovsod in odločno zavrzite take sumljive izdelke.

(Slovenec okolu sveta) G. J. Klemenčič iz Šiške pri Ljubljani. Amerikanski „Mir“ poroča o njem, da je potoval iz Amerike na Filipine, od tam preko Japonskega na Kitajsko, odkoder je potoval v Evropo in potem zopet nazaj v Ameriko. Povsod se je mudil toliko časa, da se je seznanil z glavnimi znamenitostmi dotičnih zemlja.

(Vojaške vaje) se končajo 6. septembra. Od vseh strani prihajajo pritožbe proti letošnjemu trpinčenju vojakov. Posebno z rezervisti se baje postopa zelo brezobzirno, da jih je že več nevarno obolelo.

(Zaroka.) Zaročila sta se v Beljaku gca. Gustka Rodič iz Maribora in g. Franc Lamprecht, uradnik pri ravnateljstvu c. kr. državne železnice v Beljaku.

(Občinske volitve v Škofičah ob vrbskem jezeru) so bile vsled znanega samovoljnega postopanja celovškega okrajnega glavarja barona Mac Nevina razveljavljene. Dne 19. avgusta je bila nova volitev za I. razred. Kot volilni komisar je zopet fungiral Mac Nevin. Izvoljeni so bili sami odločni Slovenci. Čudno je res, da se je upal Mac Nevin v Škofiče, ker je s svojo nerodnostjo pri zadnji volitvi, ako je res to bila samo nerodnost, zakrivil občanom nepotrebne stroške druge volitve.

(Akademično ferijalno društvo „Adrija“ v Gorici) je podalo rezolucijo glede ljudskih šol v Gorici goriškemu mestnemu svetu. Podžupan jo je hotel izročiti pravnemu odseku, ali na predlog starešine dr. Pinausiga se je prešlo preko rezolucije na dnevni red. Lahi v Gorici so sedaj res še zelo objestni, ampak prišel bo že še čas, ko se jim bo z obrestmi vred vračalo sedanje njihovo slovenožrsko postopanje.

(Tržaški škof Nagl in Slovenci.) Škof Nagl je imenoval za slovenski Rojan pri Trstu novega kaplana Antona Pernacicha. Ta gospod je sicer sin slovenskih staršev iz Kranjskega, ali odgojen je bil v tržaški sirotišnici in se je s pomočjo zloglasnega irredentovskega društva „Lega nazionale“ izšolal. O njegovi narodnosti, seveda italijanski, ni nikakega dvoma. Rojanci so leta in leta prosili za slovenskega duhovnika, a nemški škof Nagl jim sedaj pošlje za kapelana slovenskega odpadnika, vzgojenega po „Legi nazionale“, duhovnika, ki ne zna ali pa vsaj noče znati niti besedice slovenski. Res pomilovanja vredne razmere.

(Odlikovana slovanska tvrška.) Pri razstavi gasilnih strojev in pomočnih predmetov v Pragi je dobila tvornica R. A. Smekal, ki ima svojo podružnico v Zagrebu, dve največji odlikovanji, prvo častno diplomu in zlato kolajno.

Politični pregled.

(Deželni zbori) Ker se državni zbor najbrž ne bo sklical v prvih jesenskih dneh namerava vlada sklicati večino deželnih zborov, med njimi češkega, moravskega, šlezkega in gališkega, ki se bodo pečali s pomožno akcijo, katera je nujno potrebna vsled velikih vremenskih nesreč, ki so prizadele omenjene dežele. Sklican bo tudi štajarski deželni zbor, ki ima tudi veliko nujnega dela.

(Vojaški novinci.) Veliko zanimanje vzbuja vprašanje, ki je sedaj na dnevnem redu, ali bodo avstrijski vojaški novinci morali vstopiti s 1. ok-

tobrom t. l. v vojaško službo ali pa morda šele pozneje. Vojno ministrstvo je že izdalo ukaz na vojaške oblasti, da se moštvo ne odpusti na dopust s 1. oktobrom, oziroma po končanih vojaških vajah. Sicer je naša vlada res vezana na enak sklep ogrskega državnega zbora v zadevi poklica novincev v prezentno službo, ali kakor se zatrjuje, si bo avstrijska vlada pomagala na poseben način. Ako bi je jeseni sklicani državni zbor ne hotel pooblastiti, da sme neoziraje se na ogrske razmere poklicati novince pod orožje, ali ako bi se to no moglo zgoditi do 1. oktobra, si bo vlada pomagala s § 14. in bo torej brez dovoljenja državnega zbora poklicala novince v vojaško službo. Ako se tako zgodi, potem tudi ne bo treba letošnjim dopustnikom služiti čez navadni čas. Kako dolgo bi v drugem slučaju morali služiti, ni povedano — „bis auf weiteres“.

(Shod čeških narodno-socijalnih delavcev) se je vršil v Pragi. Poslanec Klofač je povdarjal, da bo njegova stranka z vsemi silami pobijala vojaško predlogo. Rekel je, da simpatizuje z ogrskimi narodnimi zahtevami, kajti kar se Ogrom dovoli, se potem tudi Čehom ne more in ne sme odreči.

(Ogrska kriza.) Cesar se je baje že danes vrnil iz Budimpešte na Dunaj. Vse je pričakovalo da bo morda poveril dosedanega poljedelskega ministra Daranyja ali pa finančnega ministra Lukacza s sestavo novega kabineta, ali kakor se sedaj poroča, se je nadejati konec krize šele sredi septembra, ko se cesar po velikih vojaških vajah vrne v Budimpešto. Opozicija je svoje zahteve formulirala baje takole: Vojaški novinci prisežejo na ogrsko ustavo; ogrski poveljni jezik; ogrsko državljanstvo častnikov v ogrskih polkih; posebni konkretualni status za ogrski del armade; posebna organizacija ogrskega vojaškega pouka; ustanovitev ogrskih vojaških akademij; ogrski jezik pri vojaških sodiščih; ogrske zastave in znamenja. Saj to res „ni“ veliko. Samo dobili bodo.

(Vstaja na Balkanu.) Današnji dan, pravoslavni praznik Vnebovzetja, je bil določen za splošni vstanek po celi Macedoniji. Natančno se ne da določiti število vstašev, ali cenijo jih na 25000. Vsi so dobro oboroženi in organizirani. Vodijo jih nekdanji bolgarski častniki. Vse ozemlje je razdeljeno na 25 vojaških okrajev. V vsakem takem okraju je po 15—20 čet, katere štejejo do 200 mož Razun teh je še mnogo manjših čet po 20—50 vstašev. Generalni štab je v Bolgariji, odkoder se vodi celo gibanje. Turške rodbine beže v Carigrad. Turški vojaki se slabo ustavljajo vstašem vsled slabe organizacije in tudi vsled tega, ker niti častniki niti moštvo že več mesecev niso dobili nikake plače. Bolgarija seveda popolnoma simpatizuje z vstaši. Avstrijska in ruska vlada sta iznova pozvale turško vlado, da naj vstajo v Macedoniji kar najhitreje zatre. Ali kako! Skrajni čas je pač, da bi vlade pustile Turčijo v miru s svojimi reformami in dejanstveno posegle v homatije na Balkanu ter rešile krščansko prebivalstvo sto in stoletnega turškega jarma. Sicer pa iz vsega srca želimo vstašem zmago nad turškimi krvoloki.

Književnost in umetnost.

Prejeli smo:

(Mali vitez) Pan Volodijevski, zgodovinski roman. Spisal H. Sienkiewicz, po poljskem izvirniku poslovenil Podravski. Natisnila in založila Kleinmayr in Bamberg. Sešitek 16. Sešitek stane 40 v.

(„Iz nižin življenja.“) Spisal Pavel Mihalek, izdali „Naši zapiski“ v Ljubljani, založili Fr. Rinaldo in tov. Tiskal Šeber v Postojni. — Po zunanosti lična knjižica, ki dela vso čast tiskarju. Nikakor pa ne moremo istega reči o vsebini. G. pisatelj, mlad mož, eden izmed prvoborilcev socijalno demokratične stranke med Slovenci, ako se ne motimo „Abditus“ v socijalistiških „Naših zapiskih“, podaje v knjižici slovenskemu občinstvu osem črtic, za katere pač ni mogel najti prikladnejšega naslova kakor „Iz nižin življenja“. Vse te črtice razun morda dveh razodevajo odurne človeške strasti, ki se opisujejo z nekim pravim zadovoljstvom. Posebno

prva „Iz m'adih dni“ nas je pretresla vsled ostudnega cinizma, s katerim razlaga telesno in duševno propal potepuh desetletnim otrokom, „zakaj imajo moški ženske radi... Zato, da... in mi smo se valjali po pesku in krčili pesti...“ — Druga „V rudnikih“ je boljša. Štrajk, orožniki, par ustreljenih itd. — star motiv izprepleten tuptam s kakimi „debelejšimi šlagerji“, — „Ena in dva“ je naravnost škandalozna. Knjigo veški vajenec gleda, kako njegov mojster zadovoljuje svojo strast nad blagajničarko Miro, ki je prej vajenca vprašala, ali ima mojster denarja. Fej! — „V podstrešni sobici“ izreka revolucijonarec Mihalek uničujočo sodbo nad revolucijonarcem Kulinovim, katerega je ljudstvo, ko se je povspel na krmilo, sovražilo kot „najhujšega tirana“. — „Učenjak“ bi naj bila satira na vlado ki vzdržuje dvoje ministrstev, pravosodno in naučno, za „nedovoljeno“ obrt, tatvino, satira, katere pa ne bo najbrž vsak razumel, kdor jo bo čital. — „Na gori“ pripoveduje, kako zaloti kmet hlapca pri svoji ženi. — „Tovariš Sebastijan“ je povest človeka, ki je umoril svojega očeta v blaznosti, ki jo je povzročila ljubezen do lastne mačehe. — „Stebri družbe“ je nekaj iz visokih krogov, kajti junak Valon, podpredsednik akcijske družbe za izdelovanje papirja, državni poslanec, hoc tempore kandidat, ima 30.000 letne plače in tri priležnice, vsako v drugem mestu. Pri sebi ima „velik kos mesa“ Boženo, kateri plačuje nekaj sto na mesec in jo na njeno željo vodi celo na godovanje pri predsedniku, kar seveda „poštenim“ gospem ki niso „nič boljše“ od Božene, nikakor ne ugaja. Socijalisti pri volitvah izrabijo Valonovo „svobodno ljubezen“, kar ga skoraj pripravi do zadnjega „budodelstva“, da bi za Boženo ukradel 10.000 in se potem ustrelil. Ker pa pri volitvah zmaga s pomočjo pijske, se premisli, kajti rajši bo tožil „obreko valce“. — Cena „Nižinam življenja“ je nizka — 1 K.

Neutolajljivim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš predragi sin, oz. brat, gospod

Leopold Vehovar

c. kr. notar

danes ob 3/4 12 uro opoldne, po kratki mučni bolezni, v 43. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega rajnega bode v sredo, dne 26. avgusta, ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Predragega rajnega priporočamo v blag spomin in molitev. (362)

Cerknica, dne 24. avgusta 1903.

Ivan in Ivana Vehovar
starši.

Josip, Miroslav, Miloš
bratje.

Minka
sestra.

Trgovski pomočnik

(364) 2-1

z dežele

z dobrimi spričevali in

trgovski učenec

iz boljše hiše se takoj sprejmeta v trgovino
VINKA ZORKO pri Sv. Andražu v Slov. goricah.

Krepkega dečka

iz poštene hiše
sprejme takoj kot

(363)
3-1

učenca

v trgovino z

mešanim blagom

LAMBERT MALLY

MEDIJA-IZLAKE pri Zagorju ob Savi.

Ženitev.

Premožen posestnik v bližini Trsta, stanujoč v Trstu, v najlepši dobi, v 36. letu, lepe postave, priljubne zunanosti in izbornega značaja, želi radi pomanjkanja znanja nežnega spola tem modernim potom se seznaniti z inteligentno gospodično ali vdovo brez otrok, s primerno doto, starost od 18 do 30 let. Želi se takoj poročiti. Le resne ponudbe, če mogoče s fotografijo, naj se blagovolijo doposlati pod šifro

„Srečna bodočnost 1903“

poste restante Trst, do 8. septembra t. l. Za strogo molčečnost se jamči. Priporočeno na pošti, da se ne izročijo pisma v druge roke, kakor samo pod pogojenim izkazom Odgovor po preteku tega roka. (361) 3-1

Tesarji

dobe delo pri

Kranjski stavbinski

družbi v Ljubljani.

(367) 3-1

Hiša z lepim vrtom

(348) 3-3

na Spodnjem Štajarskem, blizu železnice, se zaradi preselitve po nizki ceni proda ali na več let da v najem. Priložno za kolarja ali mizarja.

Naslov pove upravništvo „Domovine“.

Izplačujoče se postransko opravilo

brez posebnega truda in izgube časa najdejo spoštovane osebe vsakega stanu in povsod s prevzetjem zastopa avstrijske družbe prve vrste, ki sprejema „zavarovanja proti požaru, steklu, proti škodi pri prevažanju, proti tatvini po vplomu in življenja“. — Ponudbe pod „1798“, Gradec, poste restante.

Išče se

(365) 2-1

v najem ali

na račun

manjša gostilna v Celju ali v bližini Celja

Naslov se izve pri upravništvu tega lista.

Močan UČENEC zdrav

15 let star, kateri ima tri meščanske ali gimnazijske razrede, se sprejme takoj v špecerijško trgovino MILANA HOČEVAR v Celju, Glavni trg.

(349)

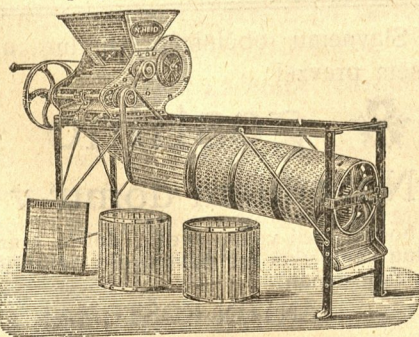
3-2

K sezoni!

Trgovina z železnino „MERKUR“ Peter Majdič Celje, Stajarsko *** Podružnica v Kranju, Gorenjsko

priporoča

svojo veliko zalogo različnih poljedelskih strojev, kakor: gepeljne, mlatilnice, čistilnice, slamoreznice, mline in stiskalnice za grozdje in sadje, vetrnice, brane za njive in senožeti, pluge itd.

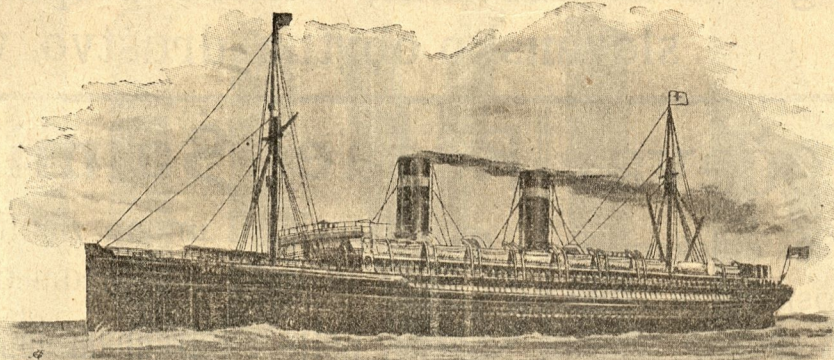

po najnižjih cenah.

(398) —10

V AMERIKO

je najkrajša, najprijetnejša in najcenejša vožnja

čez

(Francosko)

Buks-

Paris-

Havre-

New York

ali

Antwerpen - New York, Havre - Philadelphia

(352) 3-2

ali

Antwerpen - Philadelphia.

Cena iz Buksa III. razred od gld. 85.— naprej!

Vsa natančnejša pojasnila itd. daje zastopnik generalne agenture za celo Švico

IVAN BIHELJ

v Buksu (meja zraven kolodvora).

!! POZOR !!

Vsem, kateri bolehajo na želodcu in težki prebavi

daje gotovo pomoč in pov. ača izgubljeno zdravje

edino prava

Germanova zdravilna življenska esenca

katera je nenadkriljivo sredstvo in deluje z največjim uspehom pri vseh želodčnih boleznih, kakor: slaba prebava, pomanjkanje teka, želodčna oteklina, napihovanje, podrigovanje, zgaga, zlatenica, omotica, glavobol, krč itd. Germanova življenska esenca pomaga proti jetrnim in sleznim boleznim, proti hemeroidom, čisti pokvarjeno kri in izločuje vse nečiste sokove iz krvi

Germanova življenska esenca odganja zaostale vetrove in neznosne gliste, a s tem, da povrača izgubljeni tek in voljo do jedi, donša mnogo k okrepljenju telesa!

Germanova življenska esenca je pomagala že več ljudem, kateri so jako veliko potrošili za razna zdravila brez uspeha, kateri se pomoči niti več nadejali niso.

Germanova življenska esenca se pripravlja iz blagodelujočih, povsem neškodljivih rastlinskih sokov, je jako prijetnega, nekoliko grenkega okusa, tako da ga lahko uživajo tudi občutljive osebe, ženske in otroci, kateri drugih zdravil ne morejo jemati.

Cena steklenici 1 K 40 v, s pošto se ne pošilja manj nego 2 steklenici, za spremnico in odpravo 40 v več, in to samo po povzetju ali če se znesek pošlje naprej.

Glavna zaloga, kamor naj se vse naročbe naslovljajo

K. GERMANA lekarna „pri črnem orlu“
v Belovaru, Hrvatsko.

V znak pristnosti ima vsak zavitek tiskano ime tvrdke Lekarna k „črnem orlu“ K. Germana u Belovaru. Zato zahtevaj izrecno pristno Germanovo življensko esenco; ako pa ti se ponudi druga, za katero bi se trdilo, da je boljše ali pa ravno tako dobra, je ne vzami, temveč jo naroči po pošti, ako je tamkaj ne dobiš. (263) 11

Stanje hranilnih vlog 17 milijonov K.

Rezervni zaklad nad 500.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Posoja se na zemljišča po 4 $\frac{3}{4}$ % na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

SVOJI K SVOJIM!

Narodni trgovci in obrtniki, katere priporoča slavnemu občinstvu slovensko obrtno društvo v Celju:

Josip Hočevar

trgovina z modnimi oblekami in konfekcijami za gospode in dečke
CELJE, Kolodvorske ulice šte. 5

priporoča za spomladno in poletno sezono svojo bogato zalogo izgotovljenih oblek za gospode in dečke, kakor tudi športne suknje, površnike in haveloke po najnižjih cenah.

Bogata izber tu- in inozemskega modnega blaga.

Naročila po meri se izvršujejo najelegantneje, natanko in točno.

Rafael Salmič

trgovina z urami, zlatino in optičnimi predmeti
v Celju v Narodnem domu.

Največja zaloga zlatih, tula-, srebrnih in nikelnastih žepnih ur. Jako primerna darila v zlatu in srebru, verižice, uhani, zapestnice, priveski, svetinje, amuleti itd. Žlice, noži, vilice, tabatière, nastavki za slike, sadje, cvetlice itd. v pristnem in novem srebru. — Zaloga optičnih predmetov. — Velika izber stenskih ur, budilk itd. najnovejših in najboljših. Vse po najnižjih konkurenčnih cenah.

Vsa popravila se izvršujejo ceno in zanesljivo.

Postrežba točna in solidna!

IVAN REBEK

stavnin in umetni ključalničar
CELJE, Poljske ulice šte. 14.

- izvršuje vsa v
- njegovo stro-
- ko spadajoča
- dela, kakor
- železne ograje
- in vrata, - - -
- - - štečilnike,
- vodovode - - -
- vodnjake itd.

Vse po najnižjih cenah!

Jakob Omladič

v Gaberjih pri Celju.

Tovarna za sodovico

v sifonih kakor tudi z limonado in malinovcem.

Kupujem maline po najvišji ceni! — Vsi izdelki tovarne se na željo postavijo p. n. strankam na dom.

Izborna kakovost! Postrežba točna! Cene nizke!

Velika trgovina
tu- in inozemskega manufakturnega blaga

na debelo in na drobno

KAROL VANIČ

„Narodni dom“ v Celju „Pri dobrem pastirju“
Cesarja Jožeta trg Graška cesta.

Postrežba točna! Cene nizke!

FERDINAND SIKOŠEK

SLIKARSKI IN PLESKARSKI MOJSTER

Nove ulice št. 11 * CELJE * Nove ulice št. 11.

Izvršujem vsa v mojo stroko spadajoča dela, kakor vse cerkvene, sobne in dekoracijske slikarije, črko-slikarska dela na steklo, les itd.

Prevzamem vsa stavbena in pohištvena pleskarska dela katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah.

Martin Kolšek

čevljarški mojster v Celju

se priporoča sl. občinstvu v izdelovanje obuval za gospode in dečke. — Vsa naročila izvršuje točno, iz najboljšega usnja, dobro in cenó.

IVAN LIKAR
glavni zastopnik banke „Slavije“ v Celju
ima svojo pisarno

v Kovaški ulici (Schmiedgasse) št. 5.

Zavaruje poslopja in raznovrstno blago zoper požar, sprejema tudi vsakovrstna zavarovanja za človeško življenje po najugodnejših pogojih in nizkih cenah; zavaruje šipe in steklo zoper poškodovanje ter ljudi zoper nezgode ali poškodovanje na telesu, kakor tudi dragocene reči, zlatino, srebrnino, denar in raznovrstno blago zoper tatvino in vlom.

JOSIP KREGAR

stavnin in galanterijski klepar v Celju

izvršuje stavbna in umetna ter sploh v to stroko spadajoča dela. — Častiti duhovščini ter cenjenemu p. n. občinstvu se priporoča za pokrivanje stavb.

Cene jako nizke! Postrežba točna!

Otročje vozičke

za ležati in sedeti

korbe za potovanje, kovčege, različne taške in korbce za trg, držala za časopise, korbce za papir, cvetje, kruh, ročno delo, kakor razno drugo ple-tarsko blago.

Dalje različno izpeljane stalke in stole za otroke. Vse po najnižjih cenah pri

Petru Kostiču, Celje

Glavni trg šte. 2.

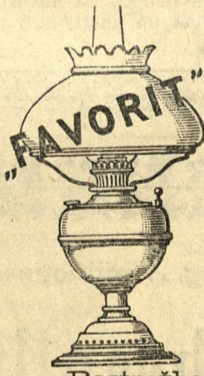
Postrežba hitra in točna!

Edina narodna steklarska trgovina

Fran Strupi

CELJE * Graška cesta št. 4 * CELJE
podružnica v Laškem trgu.

Velika zaloga stekla, porcelana in kamenine.

Vsakovrstno v steklarsko stroko spadajoče blago, kakor svetilnice, zrcala, različni okvirji za podobe, šipe za okna itd. na debelo in na drobno.

Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah, katera se izvršujejo po najnižjih cenah.

Najlepši okraski in dekoracije, jako primerni predmeti za darila in srečolove.

Sl. javne zavode in privatnike opozarjam zlasti na svojo zalogo higijeničnih pljuvalnikov.

Postrežba točna in solidna!

Odlikovan od vis. c. kr. trg. ministrstva.

Martin Stojan ml.

stavnin in umetni mizar v Teharjih pri Celju

prevzame vsa v njegovo stroko spadajoča dela, katera izvrši v najkrajšem času po konkurenčnih cenah. — Priporoča se tudi v izdelovanje šolskih klopi, vsega pisarniškega pohištva, ter vseh v trgovinah potrebnih mizarških izdelkov.

Anton Kolenc

trgovec s špecerijskim blagom, deželnimi pridelki, sadjem in perutnino

== V CELJU ==

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“.

Kupuje po najvišjih cenah vse deželne pridelke, kakor

predivo, suhe gobe, laneno seme, deteljno seme, malisno štopo, orehe, suhe češplje, vsakovrstno žito, sveže hruške, jabolka, fižol itd., sploh vse deželne pridelke in tudi perutnino.

JOSIP LEON

krojaški mojster

v Celju, Gosposke ulice šte. 9

priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalogo vsakovrstnih izgotovljenih oblek. — Izvršujem tudi naročila po meri po najnižjih cenah in najnovejših vzorcih ter se najvljudneje priporočam.

Hitra postrežba! Cene nizke!

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam da sem prevzel

gostilno

v „Narodnem domu“ v Celju

kjer bodem točil vedno sveže, dobro marcno pivo, pristna cena vina ter postregel z najboljšo kuhinjo po nizkih cenah.

ANTON KOŠTOMAJ, gostilničar.

Josip Koštomaj

gostilničar „pri jelenu“

priporoča svojo

dobro vpeljano gostilno.

Mrzla in topla kuhinja * * * *

* * * * vedno na razpolago!

Anton Topolak

trgovec s špecerijskim blagom

v Celju (nasproti Narodnemu domu)

priporoča svojo veliko zalogo vedno svežega blaga po najnižjih cenah. Nadalje priporoča iz svoje zaloge sloviti

konjak grofa R. Keglevicha.

Kupuje in prodaja vse deželne pridelke.

Postrežba točna in solidna.